

Miljö- och byggnämnden

Plats och tid	Sammanträdesrum A, kl. 09:00 – 12.40		
Beslutande	Ledamöter Per Helgesson (S), Ordförande Björn Schols (C), 1:e vice ordförande Stefan Embretsén, (SD) Tjänstgörande ersättare Susanne Svensson (S) ersätter Fredrik Fredlin (S) Thomas Nilsson (M) ersätter Felix Karsbo (KD)		
Övriga närvarande	Ersättare Fredrik Johansson (SD) Per Unger (C) Tjänstemän Laura Fenlin, tf Miljö- och byggchef Fredrik Andersson, Byggnadsinspektör Sindre Dahkvist, Byggnadsinspektör Eva Lindberg, Nämndsekreterare		
Justerare	Stefan Embretsén		
Justeringens plats och tid	Miljö- och byggförvaltningen, 2024-02-14		
Underskrifter	Sekreterare	Eva Lindberg	Paragrafer §§ 21-22
	Ordförande	Per Helgesson	
	Justerare	Stefan Embretsén	
	ANSLAG/BEVIS Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.		
Organ	Miljö- och byggnämnden		
Sammanträdesdatum	2024-02-14		
Datum då anslaget sätts upp	2024-02-14	Datum då anslaget tas ned	2024-03-06
Förvaringsplats för protokollet	Miljö- och byggförvaltningen		
Underskrift	Eva Lindberg		
Justerandes sign		Utdragsbestyrkande	

Miljö- och byggnämnden

Ärendelista

§ 21	Dnr	Godkännande av dagordning	3
§ 22	Dnr 2024/00065	Hantering av Norra Edsbyn 4:21	4

Miljö- och byggnämnden

§ 21

Dnr

Godkännande av dagordning

Miljö- och byggnämndens beslut

Miljö- och byggnämnden godkänner dagordningen

Miljö- och byggnämnden

§ 22

Dnr 2024/00065

Hantering av Norra Edsbyn 4:21**Miljö- och byggnämndens beslut**

- Miljö och byggnämnden beslutar med stöd av 11 kap 33 § plan- och bygglagen (SFS 2010:900), att förbjuda Edsbyn Arena AB (org. nr. 556617-7530) i egenskap av fastighetsägare att bedriva all form av verksamhet inom hela byggnaden Edsbyn Arena. Nyttjandeförbudet ska gälla till dess att nytt beslut tas, vilket kan ske när hela byggnadens markförhållanden, stomstabilitet och säkerhet intygas av oberoende sakkunnig konstruktör/-er och geotekniker
- Med stöd av 11 kap 37 § plan- och bygglagen förenas användningsförbudet med vite om 100.000 kr per gång som förbudet överträdes. Utredande personal har dock rätt att vara i byggnaden vid behov.
- Med stöd av 11 kap 38 § plan- och bygglagen gäller beslutet omedelbart och tills annat beslut meddelats

Upplysning

Beslutet gäller omedelbart enligt 11 kap. 38 § PBL trots att beslutet inte har vunnit laga kraft

Användningsförbudet gäller till dess att byggnadsnämnden upphäver det.

Beslutet skickas till Inskrivningsmyndigheten enligt 11 kap. 40 § PBL.

Om byggnaden byter ägare gäller användningsförbudet mot den nya ägaren enligt 11 kap. 46 § PBL.

Beslutsgång

Miljö- och byggnämndens ordförande frågar om nämnden antar förslaget till beslut och finner att nämnden bifaller.

Reservation

Stefan Embretsén Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet.

Miljö- och byggnämnden

Bakgrund/Ärendebeskrivning**Ärendeinformation**

Fastighetsbeteckning: Norra Edsbyn 4:21

Byggnad: Edsbyn Arena

Beskrivning av ärendet

2020-02-27 (MBN 2020-168)

Sökanden inkommer med bygglovsansökan gällande fasadändring på Edsbyn Arena.

2020-06-04 (MBN 2020-168)

Miljö- och byggnämnden tar efter utredning beslut om att bygglov ej krävs, däremot beslutas att sökanden ska göra en byggnämnan om man avser utföra fasadändringen.

2020-10-15 (MBN 2020-912)

Med anledning av takraset på Tarfalahallen i Kiruna ges samtliga byggnadsnämnder i Sverige ett uppdrag av Statens Haverikommission där man åläggs att utreda om det finns liknande riskkonstruktioner i respektive kommun. Ovanåkers kommun ger detta uppdrag till konstruktionsbyrån TYRÉNS och de kommer fram till att Edsbyn Arena är en sådan riskkonstruktion där små förändringar kan ge mycket stora konsekvenser.

2020-12-09 (MBN 2020-912)

TYRÉNS inlämnar rapport från besiktning med förslag till åtgärder men konstaterar samtidigt att de inte upptäckt avvikelser vid sin inspektion.

2021-08-15 (MBN 2021-625)

Det inkommer en anonym anmälan om att man kan ha påbörjat ett fasadbyte på Edsbyn Arena. Resursbrist på avdelningen gör att inget tillsynsbesök utförs, då bedömningen är att det är en estetisk förändring.

2021-09-14 (MBN 2021-625)

Tidningsreportage i lokaltidning föranleder att muntlig kontakt görs med fastighetsägare, där även tidigare nämndbeslut (MBN 2020-168) åter delges bolaget. Fastighetsägaren uppmanas att avbryta arbetet och inkomma med en byggnämnan. Information ges att sanktionsavgift för påbörjat innan startbesked kommer att utredas när personalresurser finns.

Miljö- och byggnämnden

2023-07-10 (MBN 2023-482)

Fastighetsägaren inkommer med en byggnmälan gällande "Fasadändring som kan påverka byggnadens bärande delar".

2023-10-27 (MBN 2023-482)

Kommunicering med sökanden sker där byggnadsnämnden begär in ytterligare handlingar, bland annat ett sakkunnighetsutlåtande från konstruktör.

2024-01-14 (MBN 2023-482)

Sökanden inlämnar sakkunnighetsutlåtande konstruktör samt så inkommer konstruktören med tillhörande dokument och ritningar. Byggnadsnämnden påminner även om att övriga efterfrågade dokument ska inlämnas. Konstruktören intygar att stommen klara tillkommande last från fasadändring.

2024-01-19

Handläggande tjänsteman går igenom inlämnade handlingar och upptäcker frågetecken på "Lastförutsättningar", "Säkerhetsklasser" samt "Geoteknik" på de handlingar som legat till grund för beräkning av stomme år 2004. Bland annat anger man att Säkerhetsklass 2 används på takstolarna (det borde vara klass 3), man använder Terrängtyp 3 vid vindberäkning (det borde vara typ 1 eller 2) samt så framgår det att man inte gjort någon geoteknisk undersökning samt att man antar att markens beskaffenhet inte medför skadliga sättningar och snedställningar av konstruktionen.

2024-01-22 (MBN 2023-482)

Handläggande tjänsteman anmäler ett extraärende till kommande nämnd för att informera byggnadsnämnden om riskkonstruktion, Tarfalahallen samt vad som i värsta fall kan hända med Edsbyn Arena.

2024-02-01 (MBN 2023-482)

Mail skickas till leverantör av stomme med de frågor vi har gällande stommens stabilitet samt lastförutsättningar.

2024-02-02

Handläggande tjänsteman får telefonkontakt med leverantör av stomme, som berättar att det finns vissa inbyggda speciallösningar i Edsbyn Arena som krävs för att bärande konstruktion ska vara stabil. Ett exempel är gavlarna. Det framgår

Miljö- och byggnämnden

under samtalet att man inte ska montera fasadplåt innan man kontaktat leverantör av stomme eller sakkunniga konstruktörer som kan kontrollera så att man inte påverkar bärande konstruktion samt inbyggda speciallösningar.

I och med denna information övergår tillsynsärendet från att vara av arkitektonisk karaktär (låg prioritet) till att vara av sådan karaktär så att de inbyggda speciallösningarna kan påverkas på ett negativt sätt, och därmed äventyra hela byggnadens bärande stomme (ärendet ges direkt högsta prioritet).

Teamsmöte hålls klockan 11:00 med delar av Arenabolagets styrelse samt handläggande tjänsteman och tf miljö- och byggchef. Där informeras arenabolagets styrelse om de upptäckta riskerna samt ges information om liknande riskkonstruktioner i Sverige (bland annat Tarfalahallen). Arenabolagets styrelse uppmanas återigen att inkomma med de efterfrågade handlingarna.

2024-02-05

Handläggande tjänsteman får muntlig information att det finns rörelser i marken som påverkar bland annat avloppsrören från Edsbyn Arenas omklädningsrum. I de förutsättningar man använde vid beräkning av stomme samt grund antogs att inga sådana rörelser skulle finnas.

2024-02-06

Möte hålls med företrädare med arenabolaget. Efter mötet inkommer kompletteringar i form av bland annat geotekniska undersökningar. Vid genomgång av dessa väcks farhågor om att det kan finnas större sättningar i marken.

2024-02-07

Inmätning av samtliga grundsulors plushöjder beställs av lokal entreprenör för att se om någon/några grundsulor har rört på sig sedan hallen uppfördes för ca 20 år sedan.

2024-02-09

Mättningsprotokoll och ritning av utförd inmätning inkommer till diariet.

2024-02-10

Vid genomgång av inmättningsprotokoll uppdagas en möjlig sättning på ca 4 cm vid pelare 5 utmed södra fasaden. Även pelare 4 och 6 verkar ha sjunkit med ca 2,5 cm, vilket är mer än övriga pelare runt anläggningen. Vid genomgång av utförda

Miljö- och byggnämnden

geotekniska utredningar framkommer det att borrhål 13 (i närheten av pelare 4-6) verkar ha mer sättningsbenägen mark än andra borrhål.

2024-02-11

2 st byggnadsinspektörer gör platsbesök på arenan och ser spräckt platta utanför sliprummet i den tillbyggda delen. Vid inspektion av grundsula under pelare 5 verkar det finnas relativt ny massa, då den är porös och inte packad som massor runt övriga pelargrundsulor. Vid grundsulan till pelare 1 upptäcks även ett fäste där stag saknas. Detta medför att inspektörerna går ut i arenan och upptäcker att de två knäckavstyvningsstagen i södra fasaden har kapats av och tagits bort. Inspektörerna upptäcker även att man låst en utrymningsväg med kodlås samt tagit bort den belysta utrymningsskylten ovan dörren.

2024-02-12

Fråga gällande upptäckta brister och förändringar skickas till fastighetsägaren, konstruktionsföretaget Thyréns samt Kommunalförbundet Hälsingland. Svar från förebyggande enheten hos Kommunalförbundet Hälsingland är att de inte varit kontaktad i frågan gällande förändringar i utrymningsvägen.

2024-02-13

Platsbesök på arenan sker av 2 st byggnadsinspektörer samt en konsult med konstruktionsbehörighet. Vid besöket upptäcks ytterligare förändringar i stommen där man flyttat samtliga balkar till knäckavstyvningen av pelare i den södra fasaden. Okulärt ses även böjningar i en handfull av kryss-stagen mellan pelarna i de underspända limträtakstolarna. Det uppmärksammas även att några vindstag saknar erforderlig spänning.

Vid genomgång av utförd geoteknisk utredning med närvarande konstruktör framgår det sig att man innan byggnation förordade Statens Geotekniska Institut (SIG) pålning av grunden, då marken innehåller många typer av jordlager och organiskt material som innebär rörelser både på kort och lång sikt. Om man inte väljer pålning säger den geotekniska utredningen att man ska anlägga grunden med kontinuerlig grundbalk vilket enligt utredningen ger en sättning på 1-2 cm. Enligt de uppgifter som handläggande byggnadsinspektör har fått så är det endast kontinuerlig grundbalk i hörnen och tre pelare in efter långsidan, övriga pelare står på egna lokala grundfundament varpå lokala sättningar/skjutningar har skett och kommer att ske över tid.

Miljö- och byggnämnden**Kommunicering i ärendet**

Har skett löpande, främst via diariet förda mail.

Skäl till beslut

Överträdelse av plan- och bygglagen

Om en byggnad har brister som kan äventyra säkerheten för de som uppehåller sig i eller i närheten av den får byggnadsnämnden förbjuda den som äger/har nyttjanderätt till byggnaden att använda hela eller delar av den.

Mot bakgrund av det som framkommit ovan och i värsta fall kan äventyra säkerheten för de som uppehåller sig på eller i närheten av arenan, anser handläggande byggnadsinspektör att det finns skäl att förbjuda ägaren/nyttjanderättshavaren att använda bygganden till dess att "sakkunnig konstruktör stora trä hallar med underspända limträtakstolar" utrett om så är fallet.

Mot vem beslut om användningsförbud riktas

Handläggande byggnadsinspektör anser att förbudet ska riktas mot den som äger byggnaden.

Verkställighetsmedel

Handläggande byggnadsinspektör anser att användningsförbudet ska förenas med vite, då det i värsta fall kan vara fara för människors liv och hälsa. Rimlig nivå bedöms vara 100.000 kr per överträdelsetillfälle, satt utifrån den allvarliga konsekvens en överträdelse i värsta fall kan innebära.

Lagstöd

11 kap 33 § Plan- och bygglagen

Byggnadsnämnden får förbjuda den som äger eller har nyttjanderätt till ett byggnadsverk att använda hela eller delar av byggnadsverket, om

1. byggnadsverket har brister som kan äventyra säkerheten för dem som uppehåller sig i eller i närheten av byggnadsverket, eller
2. det inte finns förutsättningar för att ge slutbesked enligt 10 kap. 34 eller 35 §.

Om ett byggnadsverk eller en del av ett byggnadsverk har tagits i bruk med stöd av ett interimistiskt slutbesked, får byggnadsnämnden fatta beslut om förbud enligt första stycket 2 endast om det finns synnerliga skäl för det. Lag (2014:900).

Miljö- och byggnämnden

11 kap 37 § Plan- och bygglagen

Ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 26 b eller 26 c § eller ett beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § får förenas med vite.

Vitet får inte förvandlas till fängelse.

Frågor om utdömande av vite prövas av mark- och miljödomstol.

Lag (2022:1122).

11 kap 38 § Plan- och bygglagen

I ett föreläggande enligt 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26 b eller 26 c § eller ett beslut enligt 27 § tredje stycket får byggnadsnämnden respektive marknadskontrollmyndigheten bestämma att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har fått laga kraft.

Beslut om förbud enligt 25, 30, 31, 32, 32 a eller 33 § gäller omedelbart, om något annat inte bestäms. Lag (2022:1122).

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2024-02-13

Bilder diarieförda 2024-02-13

Beslutet skickas till

Fastighetsägare

Inskrivningsmyndigheten

Bilaga

Hur man överklagar

Undertecknat av följande personer

Jan Stefan Embretsén

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-02-14 15:47:32
Transaktionsidentitet: 8108C3BD2245679318A64E149056613FA77CD6E5D3

PER HELGESSON

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-02-14 15:54:33
Transaktionsidentitet: D3A3013AE9D4ACD0B21A1D193B1511F541055783D4

EVA LINDBERG

E-Legitimation: BankID Mobile
Datum: 2024-02-14 15:56:39
Transaktionsidentitet: 6E49FABBEC676E8A058CF2FC8B30EDE0F89479A673

Underskriftstjänst: **Visma Underskriftstjänst**

Dokumentet är signerat av Ciceron DoÄ

Organisation

Organisation: Ovanåkers kommun

Organisationsnr: 212000-2304

E-post: miljo-bygg@ovanaker.se

Hemsida: www.ovanaker.se